

# Belevingen na gesprekken vanuit KING

Extra overleg Regiegroep Gegevens- en berichtstandaarden  
26 juli 2017 - Utrecht

# Inhoud van dit verhaal



## Beelden/opmerkingen vanuit gesprekken

- Maak scherp of de 2 lijnen (ontwikkelen en ontdekken) bij elkaar gaan komen
- Gemeenten hebben niks aan halffabricaten, ze willen werkende eenvoudige koppelvlakken
- Zo nodig koppelvlakken tussen 2 leveranciers vaststellen, zodat er snel een werkende “standaard” koppeling is die in vergelijkbare situaties hergebruikt kan worden
- Heb oog voor wat er al is en werkt
- Los actuele problemen eerst op
- Vertrouwen is belangrijk
- Behoefte aan een strategisch gesprek/platform vanuit gemeenten en vanuit leveranciers
- KING moet optreden als vertegenwoordiger van de gemeenten en scherprechter, niet (alleen) als procesbegeleider

# Opdracht van Regiegroep

- Klaar voor landelijke ontwikkelingen
  - 11 richtinggevende kaders
  - Gebruik nieuwe informatiemodellen RSGB3 en RGBZ2
  - Ontdekken en doorontwikkelen
  - Sturen op eindproductstandaarden
  - Aansluiten bij de architectuur van GEMMA 2
  - Plan van Aanpak goedgekeurd en in gang gezet

## Resultaten tot nu

- Aangepaste onderlaag StUF 3.02
  - o.a. mogelijk maken code genereren
  - Diverse vereenvoudigingen en leerpunten doorgevoerd
- Specifieke berichten vormgeven met Modelgedreven ontwikkeling
  - Traceability
  - Repeteerbaarheid
  - Eerste standaard (LV BAG) opgesteld
- UGM en basisentiteitschema's RSGB3: in review bij Expertgroep
- Eerste vernieuwde standaarden:
  - LV BAG op StUF 3.02 en IM-BAG (doorontwikkel lijn)
  - RSGB bevragingen (ontdekken lijn)

## Kaders vanuit andere invalshoeken

- API en URI strategie vanuit DSO (versie 1.0 is vastgesteld op 20-7-2017)
- Werkgroep (UWV, KvK, Kadaster, Geonovum, KING) vanuit Forum/GAB om voorstel te maken voor overheidsbrede API strategie
  - Filteren, sorteren en zoeken structureren
  - Best practices
  - OAUTH als standaard: werkgroep voor opstellen profiel
  - Afspraken over REST als architectuurpatroon
  - Groei naar platform API's Nederlandse overheid
  - Belangrijk: samenhang bij bevragen meerdere api's
- KKG (Kadaster KING Geonovum) metamodel voor opstellen informatiemodellen
- Ontwikkelingen in architectuur en voorzieningen

# Vier niveaus in KKG model

- **Model van begrippen**

*Beschrijft de werkelijkheid binnen het beschouwde domein (de 'universe of discourse') d.m.v. de daarin gehanteerde begrippen en hun relaties tot elkaar.*

- **Conceptueel informatiemodel**

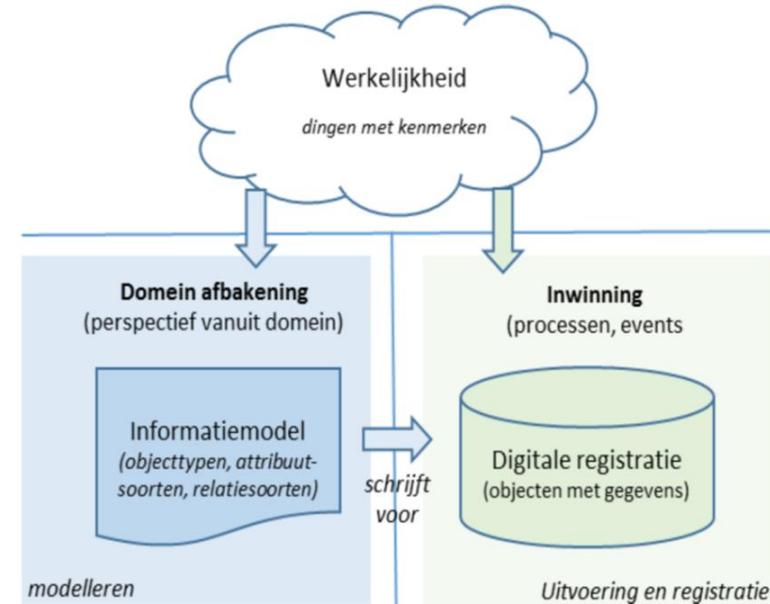
*Modellering van de werkelijkheid binnen het beschouwde domein, v.w.b. informatie daarvan, onafhankelijk van ontwerp van en implementatie in systemen.*

- **Logisch informatie- of gegevensmodel**

*Beschrijft hoe de, in het conceptuele model onderscheiden, concepten gebruikt worden bij de interactie tussen systemen en hun gebruikers en tussen systemen onderling.*

- **Fysiek of technisch gegevens- of datamodel**

*Specificeert de structuur en eigenschappen van de technologie waarin de informatie wordt vastgelegd of uitgewisseld. Dit is sterk afhankelijk van de gebruikte opslagtechnologie zoals een specifieke database of de servicetechnologie zoals XML, GML, SOAP, REST, (Geo)JSON, LinkedData e.d.*



# Ontwikkeling in architectuur

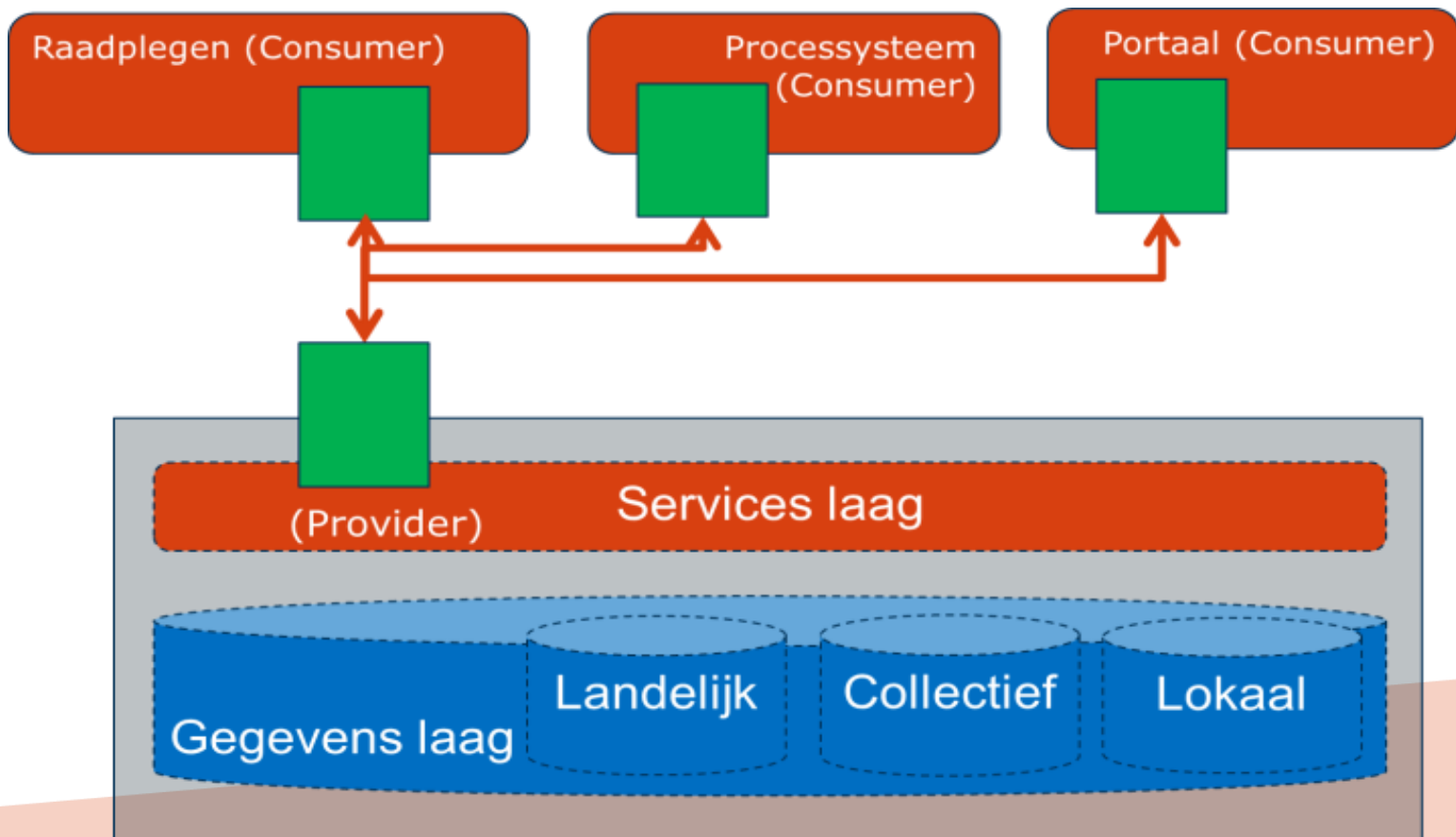
- Denken vanuit inwoners en ondernemers by design
- Beveiliging by design
- Privacy by design
- Archief by design
- Regie op autorisatie en toegang by design
- Gegevenslandschap: bevragen en bewerken bij de bron
- Transparant en open
- Samen organiseren





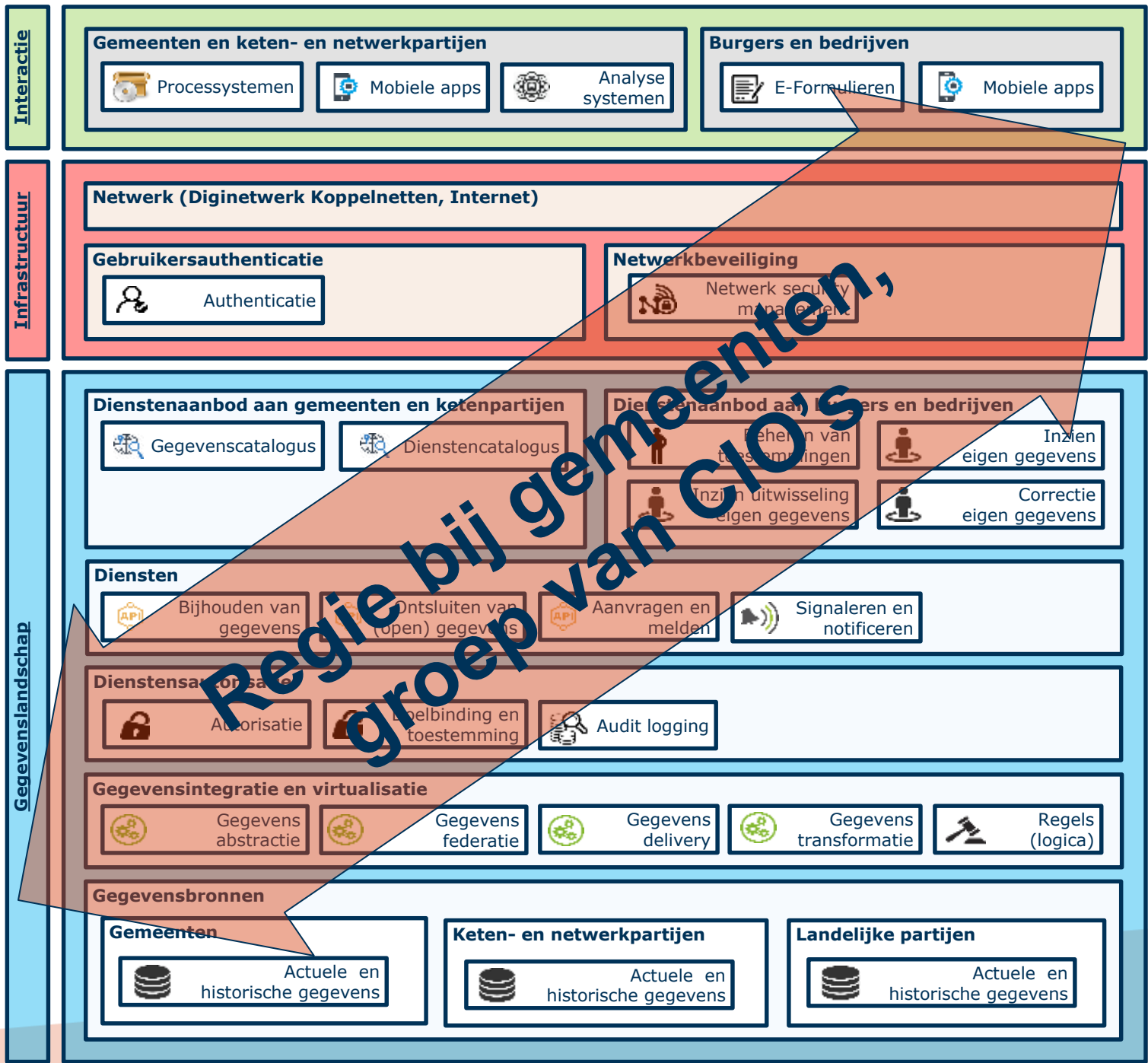
# Applicaties anders inrichten

- Geen eigen vastgelegde basisgegevens meer (gegevens die elders beschikbaar zijn)
- Sturen op slimme interface waar de innovatie zit



Regie vanuit gebruik

Regie vanuit gegevens van/door de overheid



Toepassing

Gegevenslandschap als informatie infrastructuur

# Opdracht ledenvergadering VNG

Samen organiseren, ambities

- Open en transparant in de participatiesamenleving
- Werken als één efficiënte overheid
- Massaal digitaal & maatwerk lokaal

Doen we door

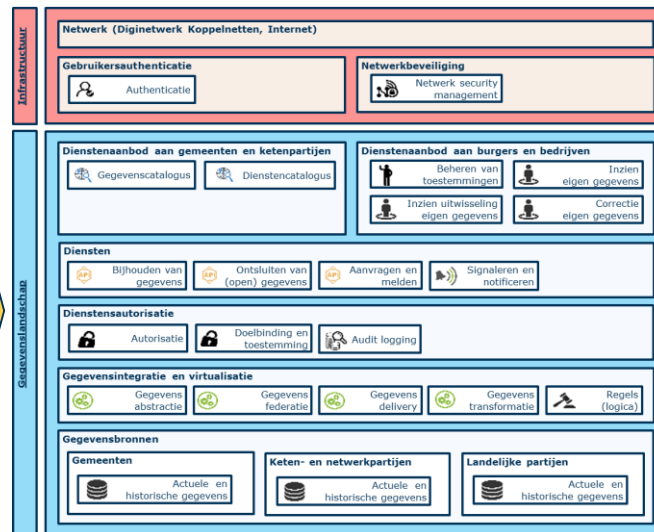
- Herontwerp overheidsbrede werkprocessen
- Innovatief standaardiseren
- Breed toepasbare landelijke voorzieningen
- Collectieve financiering

**Regie bij Taskforce,  
besluitvorming bij college  
van dienstverlening**



# Twée hoofdlijnen om informatie te benaderen

- Gericht op bevragen bij de bron
- Mogelijk ook direct muteren bij de bron
- Grote groepen gebruikers
- Eenvoudige interfaces
- API first
- Eenvoudig(er)
- REST JSON



Verbinden via notificeren?

- Gericht op distributie en synchroniseren
- (juridisch) aantonen dat een bericht is aangekomen
- Meer gericht op ketens
- Digikoppeling
- Complex(er)
- SOAP XML

# Gedachten

- **Binnengemeentelijke integratie bij voorkeur synchroon.** Gebruik van API's (REST/JSON) voor de hand, zowel voor bevragen als muteren. Je kunt binnengemeentelijke de hele keten overzien, zeker door het gebruik van een binnengemeentelijke servicebus.
- **Uitzondering hierop is datadistributie.** Deze systemen zijn rondom StUF opgebouwd en het ligt niet voor de hand ligt om dit te vervangen. Ambitie van bevragen bij de bron en stoppen met rondpompen van gegevens gaat wel effect hebben.
- **In ketens.** Je hebt daar geen end-to-end controle over het proces. Je moet (juridisch) kunnen aantonen dat een bericht is angekommen. Dat betekent dus digikoppeling en dus SOAP/XML, ebXML etc.
- **Interessante ontwikkeling bij DSO.** Een kleine notificatie sturen (er is een nieuwe aanvraag, dit is de URL) en dan de rest van de gegevens opvragen via een (REST/JSON) API.

## **Uitdagingen/principes**

- Providers moeten aanbieden wat consumers vragen
- Werkingsgebieden:
  - Bevragen van informatiebronnen: API first, REST JSON
  - Transacties en synchroniseren: Kan prima met SOAP XML, Digikoppeling
  - Notificaties: Kan prima met SOAP XML, ophalen dan via REST JSON
- Verbinding via informatiemodellen:
  - Welk entiteiten zijn nodig en hoe regelen we hergebruik
  - In berichtstructuren overbodige relaties en gegevens-elementen verwijderen

## **Nader beschouwd: Technische onderlagen**

1. REST/JSON: landelijke standaard
2. StUF 3.02 - SOAP/XML
  - Vaststellen begin oktober (i.v.m. LVBAG)
  - NU ondersteund door tooling
3. StUF 3.01 – SOAP/XML
4. StUF 2.04: ondersteuning stopt!

## **Nader beschouwd: Contentlaag, semantische informatiemodellen**

- RSGB 3
- RGBZ 2
- imZTC
- RSGB 2
- RGBZ 1
- Sector of domein specifieke Informatiemodellen



# Nader beschouwd: uitwisselings-gegevensmodellen (UGM)

- Modelleren geoptimaliseerd voor gegevensuitwisseling
- Ingrijpend vereenvoudigen t.o.v. semantische model
- Eindproductstandaarden baseren gegevensuitwisseling op UGM modellen

Tot hier  
uniform



- Model van begrippen  
*Beschrijft de werkelijkheid binnen het beschouwde domein (de 'universe of discourse') d.m.v. de daarin gehanteerde begrippen en hun relaties tot elkaar.*
- Conceptueel informatiemodel  
*Modellering van de werkelijkheid binnen het beschouwde domein, v.w.b. informatie daarvan, onafhankelijk van ontwerp van en implementatie in systemen.*
- Logisch informatie- of gegevensmodel  
*Beschrijft hoe de, in het conceptuele model onderscheiden, concepten gebruikt worden bij de interactie tussen systemen en hun gebruikers en tussen systemen onderling.*
- Fysiek of technisch gegevens- of datamodel  
*Specificeert de structuur en eigenschappen van de technologie waarin de informatie wordt vastgelegd of uitgewisseld. Dit is sterk afhankelijk van de gebruikte opslagtechnologie zoals een specifieke database of de servicetechnologie zoals XML, GML, SOAP, REST, (Geo)JSON, LinkedData e.d.*



## Sturing: familie

- Op content: verbinding tussen informatiemodellen en het opstellen van de vereenvoudigde objecten
- Expertgroep/platform op de twee technische lagen
- Expertgroep op UGM
  - Uit te wisselen objecten (entiteiten?) voor synchronisatie en/of distributie
  - Uit te wisselen objecten voor bevragen
- REST JSON toevoegen als protocol
- Bijstellen familiecriteria
  - Eindproductstandaarden als uitgangspunt voor implementatie

## **Sturing op strategisch/tactisch niveau**

- Gemeentelijke CIO groep: die gaat over de beweging in de architectuur
- REST JSON strategie overheid breed: via GAB van het Forum Standaardisatie
- Collectieve functies: via Tasforce Samen Organiseren. Daarbij ook college van dienstverleningszaken die bindende afspraken kan maken voor en namens gemeenten
- Zorgen voor goede standaarden die zowel de nieuwe architectuur als de bestaande implementaties ondersteunen: regiegroep gegevens en berichtenstandaarden. Alle betrokken partijen samen

## Na de koffie: Wat bereiken

Snappen dat er twee sets van technische uitwisselafspraken zijn die niet bij elkaar gaan komen:

- Bevragen via API first, REST JSON. Ontdekken hoe we muteren via deze techniek gaan ondersteunen
- Huidig landschap voor synchronisatie en distributie vereenvoudigen en knelpunten oplossen via SOAP XML. Ontdekken hoe we notificeren oplossen

Verbinding via UGM op basis van sterk vereenvoudigd content model:

- Ontdekken hoe we “pas toe of leg uit” en hergebruik toepassen
- Toevoegen nieuwe uit te wisselen objecten (entiteiten?) organiseren

## **Na de koffie: Discussie/gesprek over vervolg**

- Regie op beweging in architectuur
- De familiestructuur
- Sneller komen tot werkende koppelvlakstandaarden
- Rollen bij implementatie
- Rol van de huidige regiegroep